

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การมอบอำนาจการสั่งแต่งตั้ง และการสั่งเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนข้าราชการ
ตำรวจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๐๐๖.๓๓๓/๔๒๔๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เห็นชอบแนวทางการมอบอำนาจด้านการบริหารงานบุคคลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตามโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา (ผู้ว่า CEO) โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อเป็นการปรับระบบการบริหารงานในจังหวัด ตามโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา (CEO) ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น

กรณีการมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าวในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ มาตรา ๒๔^๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง^๒ มาตรา ๓๙^๓ และมาตรา ๓๙ ทวิ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ

^๑ มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ การแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่ง ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งลูกแถวหรือเทียบลูกแถว ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

(๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่หรือเทียบผู้บังคับหมู่ ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวน แต่เฉพาะตำแหน่งผู้บังคับหมู่นั้นจะแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจก็ได้

(๓) ตำแหน่งรองสารวัตรหรือเทียบรองสารวัตร ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าร้อยตำรวจเอก

(๔) ตำแหน่งสารวัตรหรือเทียบสารวัตร ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจโทขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท

(๕) ตำแหน่งสารวัตรใหญ่หรือเทียบสารวัตรใหญ่ ตำแหน่งรองผู้กำกับหรือเทียบรองผู้กำกับการ ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๓๗ การเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจตั้งแต่พันตำรวจเอกซึ่งได้รับเงินเดือนอัตราพันตำรวจเอก (พิเศษ) ลงมา ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้พิจารณาและสั่งเลื่อน

พ.ศ. ๒๕๒๑ และมาตรา ๓๘ (๗)^๕ และมาตรา ๕๗ (๙)^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

จากข้อกฎหมายดังกล่าวการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตั้งแต่ตำแหน่งลูกแถว หรือเทียบเท่าจนถึงตำแหน่งรองผู้กำกับหรือเทียบเท่า ตามมาตรา ๒๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ และการเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนตั้งแต่เงินเดือนอัตราพันตำรวจเอก (พิเศษ) ลงมา ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สามารถมอบหมายอำนาจในการแต่งตั้งหรือการสั่ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๓๙ ภายใต้บังคับบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในราชการบริหารส่วนภูมิภาคของกรมตำรวจ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง สำหรับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่สูงกว่าเดิม การเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนและการลงโทษข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบสารวัตรลงมา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องให้อนุกรรมการข้าราชการตำรวจประจำจังหวัดพิจารณา และเมื่ออนุกรรมการข้าราชการตำรวจประจำจังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เป็นไปตามนั้น

^๕ มาตรา ๓๙ ทวิ ให้มีอนุกรรมการข้าราชการประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.ตร. จังหวัด โดยออกนามตามจังหวัดนั้น ๆ อ.ก.ตร. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน อัยการจังหวัดหรือผู้แทนผู้บังคับการตำรวจภูธรหรือผู้แทน รองผู้บังคับการซึ่งทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัดหรือผู้แทน ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดหรือผู้แทน ผู้กำกับการตำรวจภูธรเขตหรือผู้แทน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งอนุกรรมการโดยตำแหน่งได้เลือกจากข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งได้เลือกจากข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ หรือเทียบเท่าขึ้นไปและรับราชการอยู่ในจังหวัดนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอาจมอบอำนาจให้รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๕๗ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการในส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมาย และตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรืออธิบดีมอบหมาย

เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนได้ ซึ่งถือได้ว่ามีกฎหมายกำหนดเรื่องมอบหมายอำนาจไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงไม่สามารถนำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาใช้บังคับได้ นอกจากนี้ มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการแต่งตั้ง เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือน และลงโทษข้าราชการตำรวจในราชการบริหารส่วนภูมิภาคไว้แล้ว โดยให้มีอำนาจตั้งแต่ตำแหน่งระดับสารวัตรหรือเทียบสารวัตรลงมา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงขอหารือว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๔) และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองผู้กำกับลงมา เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนตั้งแต่อัตราพันตำรวจเอก (พิเศษ) ลงมา ซึ่งสูงกว่าตำแหน่งระดับสารวัตรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ ได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้งและเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจซึ่งอาจแยกออกได้เป็นสองส่วน คือ ในราชการบริหารส่วนภูมิภาคของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาตรา ๓๙^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่งตั้งข้าราชการตำรวจไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่สูงกว่าเดิม และเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนและลงโทษข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบสารวัตรลงมา ซึ่งอำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ บัญญัติให้ไว้เป็นการเฉพาะแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมใช้ได้โดยไม่จำเป็นต้องได้รับมอบหมายแต่อย่างใด แต่ในอีกส่วนหนึ่งนอกจากนี้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔^๘ และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง^๙ อำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นได้ แต่บุคคลอื่นนั้นต้องเป็นผู้บังคับบัญชาของตำรวจ จึงมีปัญหว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาของตำรวจหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในราชการส่วนภูมิภาคแล้ว เห็นได้ว่ามาตรา ๕๔^{๑๐} แห่ง

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๐} มาตรา ๕๔ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และมาตรา ๕๗ (๙)^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่บรรจุแต่งตั้ง ให้บำเหน็จและลงโทษข้าราชการในส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมาย และตามที่ ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรืออธิบดีมอบหมาย ฉะนั้น โดยบทบัญญัติดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงสามารถรับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามมาตรา ๒๔ (๕) และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ เพื่อแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองผู้กำกับลงมา หรือเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนตั้งแต่อัตราพันตำรวจเอก (พิเศษ) ลงมา ซึ่งสูงกว่าตำแหน่งระดับสารวัตรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจฯ ได้

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๕

ประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอและจะให้มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือทั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัด ก็ได้

รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดสังกัดกระทรวงมหาดไทย

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น